

Urząd Gminy Gózd

Załącznik do Uchwały Nr XXXVIII/179/2009

Rady Gminy Gózd

z dnia 27 marca 2009r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GÓZD

Gmina Gózd

Powiat Radomski

Województwo Mazowieckie

Gózd 2009

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	3
II.	OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GÓZD	4
III.	RYS HISTORYCZNY	4
IV.	ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI	5
	1. POŁOŻENIE I POWIERZCHNIA	5
	2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	6
	3. ŚRODOWISKO KULTUROWE.....	6
	4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I DROGOWA	7
	5. SFERA GOSPODARCZA.....	7
	6. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	8
	7. FORMULARZ ANALIZY ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI	10
V.	ANALIZA SWOT	11
VI.	DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI MIEJSCOWOŚCI GÓZD	13
VII.	WIZJA I MISJA ROZWOJU SOŁECTWA GÓZD	14
VIII.	PLAN KRÓTKOTERMINOWY NA 2009 R.	16
	1. PLANOWANE DZIAŁANIA NA RZECZ ODNOWY WSI W 2009 ROKU ORAZ ICH UZASADNIENIE	16
	2. KOSZTORYS I HARMONOGRAM PRZEDSIĘWZIĘCIA	18
VII.	PLAN DŁUGOOTERMINOWY NA LATA 2010-2015	19
X.	WDRAŻANIE I MONITOROWANIE	22
XI.	PODSUMOWANIE	22

I. WPROWADZENIE

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszeniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Programy rozwoju i odnowy wsi są zazwyczaj częścią składową prowadzonych od lat przez samorządy działań, zmierzających do poprawy sytuacji gmin oraz sprzyjających długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju i regionu, jego spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską. Plan odnowy miejscowości jest dokumentem, który stanowi załącznik do wniosku w przypadku ubiegania się o środki strukturalne w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”, Oś 3 - Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, Działanie „Odnowa i rozwój wsi”.

Rozwój i odnowa wsi zakłada podejmowanie na jej terenach zróżnicowanych działań z zakresu działalności gospodarczej, kształtowanie w sposób zapewniający zachowanie walorów środowiskowych i kulturowych, poprawę wizerunku wsi poprzez zagospodarowanie terenów zaniedbanych, podniesienie warunków życia m.in. poprzez rozwój infrastruktury oraz zapewnienie mieszkańcom i przedsiębiorcom dostępu do usług, a także rozwój funkcji kulturowych i społecznych.

W ramach Planu opisane są zasoby sołectwa, wypracowane na forum zebrań wiejskich, analiza SWOT, wizja i misja rozwoju miejscowości oraz zestaw celów strategicznych wraz z priorytetami rozwoju.

Plan odnowy wsi Gózd zaplanowany został na okres 7 najbliższych lat. W okresie tym podejmowane będą określone z uwagi na zaplanowane cele i priorytety rozwojowe działania inwestycyjne, a także inne o charakterze szkoleniowym czy rekreacyjno-wypoczynkowym. W ramach zestawu projektów strategicznych są także te, dla realizacji, których Gmina będzie starać się o dofinansowanie z PROW.

Niniejszy Plan został opracowany przy współpracy mieszkańców Gozdu, członków Rady Sołectkiej, przedstawicieli władz Gminy Gózd i pracowników Urzędu Gminy w Goździe.

Mieszkańcy Gozdu poprzez realizację tego planu pragną przyczynić się do podwyższenia standardu życia zarówno stałych mieszkańców, jak i osób przyjeżdżających na odpoczynek do miejscowości, podniesienia atrakcyjności terenów sołectwa oraz pobudzenia aktywności społeczności do podejmowania wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia w swojej miejscowości.

Określone w Planie priorytety rozwoju miejscowości są spójne z Planem Rozwoju Lokalnego, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego oraz z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich.

„Plan Odnowy Miejscowości Gózd” jest planem otwartym, który można aktualizować w zależności od zmieniających się realiów.

województwa sandomierskiego. Wieś miała wówczas 23 domy i 205 mieszkańców.

W roku 1871 wieś składała się z 45 obejść i liczyła 293 mieszkańców oraz obejmowała 571 mórg gruntów. Do wsi należał też przysiółek Adamów liczący 8 obejść i 32 mieszkańców oraz 128 mórg. Dziesięć lat później chłopcy gospodarowali na 718 morgach gruntów, a wieś składała się z 45 gospodarstw i liczyła 365 mieszkańców. Wieś należała do powiatu radomskiego i gminy Kuczki (budynek gminny w Goździe), a kościół parafialny znajdował się w Skaryszewie. W roku 1921 wieś liczyła 419 osób (w tym 16 Żydów), przysiółek Adamów 88 osób.

W roku 1970 miejscowość nazwano Gózd - gromada Gózd, powiat radomski województwo kieleckie.

Gmina Gózd przeszła kilka podziałów administracyjnych. W 1955 roku w wyniku podziału na jej terytorium utworzona została Gromadzka Rada Narodowa w Goździe, Gromadzka Rada Narodowa w Kłonowie, Gromadzka Rada Narodowa w Klwatce. Podział ten trwał do 1972r.

Z dniem 1 stycznia 1973r. powstała Gmina Gózd poprzez połączenie trzech Gromadzkich Rad Narodowych: Gozdu, Klwatki i Kłonowa.

Obecnie miejscowość Gózd jest siedzibą władz gminnych.

IV. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI

Analizę zasobów sołectwa przeprowadzono na podstawie danych statystycznych, informacji uzyskanych z Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych. Ponadto wykorzystano informacje zawarte w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy a także ze strony internetowej gminy Gózd.

Zasoby sołectwa to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości przy budowaniu czy realizacji publicznych i prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Przy analizie zasobów wzięto pod uwagę następujące ich kategorie: środowisko przyrodnicze, środowisko kulturowe, infrastruktura techniczna, gospodarka i rolnictwo, infrastruktura społeczna.

1. Położenie i powierzchnia

Gózd położony jest na Równinie Mazowieckiej w obrębie Wzniesień Południowo-Mazowieckich, w południowej części województwa mazowieckiego, w powiecie radomskim. Jest jedną z 13 gmin powiatu radomskiego, położony we wschodniej jego części przy drodze krajowej nr 12 Łódź-Radom-Zwoleń-Puławy-Lublin. Od wschodu obszar gminy graniczy z Puszczą Kozienicką, a od zachodu z miastem Radom. Gmina Gózd obejmuje obszar 77,76km² i stanowi 5,08% powierzchni powiatu. Przez teren gminy Gózd przebiega granica wododziałów zlewni rzeki Iłżanki i Radomki. Największe rzeki przepływające przez gminę to Pacynka i Gzówka. Wiodącą funkcją gminy jest rolnictwo.

W skład gminy wchodzi 20 jednostek pomocniczych (sołectw), w tym sołectwo Gózd. Położone jest w centralnej części gminy.

Gózd graniczy z następującymi wsiami:

- od północy: Piskornica, Budy Niemianowickie, Lipiny
- od wschodu: Czarny Lasek, Karszówka
- od południa: Drożanki, Kuczki
- od zachodu: Niemianowice.

Wieś zajmuje obszar o powierzchni 750 ha, co stanowi 9,6% powierzchni

gminy. Ludność w gminie rozmieszona jest nierównomiernie. Dominującą jednostką osadniczą jest wieś Gózd, która z uwagi na umiejscowienie najważniejszych instytucji administracyjnych, stanowi centrum gminy. Miejscowość tę zamieszkuje ok. 1300 mieszkańców.

Charakterystyczną cechą miejscowości jest zwarta, skupiona zabudowa. Miejscowość leży w odległości 18 kilometrów od Radomia.

2. Środowisko przyrodnicze

Na obszarze gminy występują obszary o wysokich wartościach przyrodniczych, zasługujących na ochronę. Najważniejsze wartości przyrodnicze posiadają tereny znajdujące się w otulinie Kozienickiego Parku Krajobrazowego. Otulina parku wyróżnia się niezwykle pięknym krajobrazem utworzonym przez rzeki, rozległe łąki z rozproszonymi zadrzewieniami i niewielkimi skupiskami leśnymi. Powierzchnia gminy znajdująca się w otulinie parku zajmuje 1274,66ha.

Na terenie gminy znajdują się obiekty pretendujące do ochrony jako rezerваты przyrody. Są to:

- Adamów – Lipiny – fragment dobrze zachowanej buczyny z domieszką jodły
- Czarny – Ług – obszar środowiskowy, odgrywający ważną rolę w stabilizacji warunków wodnych w okolicy, znajduje się w wododziale trzech rzek: Gzówki, Zwolenki, Zagożdżonki.

Ponadto na obszarze gminy wyodrębniono obszar należący do Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Czarny Lasek–Podgóra”. Teren ten charakteryzuje się dużą różnorodnością środowisk m.in. występują tam zbiorniki wodne.

Na uwagę zasługują występujące w gminie pomniki przyrody tj.:

- buk pospolity, obwód 3,25 m
- dąb szypułkowy, obwód 3,5m.

3. Środowisko kulturowe

Kultura pojmowana jako nasze dziedzictwo materialne, duchowe odgrywa ogromną rolę w życiu każdego człowieka. To ona kształtuje naszą wrażliwość, duchowość, to ona wychowuje pokolenia.

Na terenie gminy Gózd nie brak miejsc przypominających o upływającym czasie, demonstrujących kunszt mistrzów tamtych czasów.

Na terenie gminy znajduje się historyczny obiekt sakralny, warty obejrzenia kościół zbudowany w roku 1935 pod wezwaniem św. Józefa w Kuczkach, oraz kościół pod wezwaniem św. Andrzeja Boboli w Małęczynie. W sołectwie Gózd znajduje się kościół p.w. Miłosierdzia Bożego. Głównym zabytkiem wsi wpisanym do rejestru zabytków był drewniany budynek Urzędu Gminy z 1870 roku, który obecnie znajduje się w Muzeum Wsi Radomskiej. Na placu, na którym mieści się siedziba Urzędu znajduje się odrestaurowana figurka. Większość obiektów zabytkowych mieści się w sąsiednich sołectwach.

Atrakcją Gozdu, jest droga asfaltowa wybudowana na bazie traktu królewskiego biegnąca od Radomia przez Małęczyn, Grzmicin, Wojśławice, Kuczki i Gózd do Karszówki. Droga o długości 25km stanowi doskonałą trasę wycieczek rowerowych, gdyż biegnie przez łąki i lasy i urokliwe miejsca gminy. Przy drodze usytuowane są punkty handlowo-gastronomiczne.

Teren gminy zajmuje duża ilość lasów, wśród których znajdują się stawy rybne i niewielkie ciekły wodne oraz jeziora wodne nazywane przez miejscową ludność Ługami: Białym, Czarnym i Żółtym.

4. Infrastruktura techniczna i drogowa

Dobrze rozwinięta sieć dróg i infrastruktury technicznej powinna być priorytetem dla samorządu, ponieważ poprawa sytuacji w tej dziedzinie ma ogromny wpływ na standard życia mieszkańców, ułatwia rozwój nowoczesnego, ekologicznego rolnictwa, umożliwia tworzenie nowych przedsiębiorstw i podnosi zainteresowanie terenami pod budownictwo mieszkaniowe, rekreacyjne i gospodarcze. Ma również olbrzymie znaczenie dla ochrony środowiska naturalnego.

Gmina Gózd (w tym sołectwo Gózd) jest w 100% zwodociągowane. Sieć wodociągowa obsługiwana jest przez 2 stacje uzdatniania wody, z czego 1 zlokalizowana jest w miejscowości Gózd. Długość sieci wynosi 113,5km, zaś długość sieci kanalizacyjno - sanitarnej wynosi tylko 31,7km, ale w tym zakresie prowadzone są dalsze prace. W miejscowości Gózd i Klwatka działają oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 728m³/d.

Na terenie sołectwa nie istnieją sieci ciepłownicze ani zakłady produkujące energię cieplną na potrzeby innych odbiorców. Większe instalacje grzewcze funkcjonują jedynie na potrzeby obiektów użyteczności publicznej. Szansą na poprawę efektywności zaopatrzenia gminy w energię cieplną są zasoby biomasy oraz redukcja strat poprzez modernizację instalacji i termoizolację. Gospodarstwa domowe posiadają indywidualne źródła ciepła i opalane są przeważnie na paliwie węglowym.

Poziom telefonizacji sołectwa jak i terenu gminy sięga prawie 100%. Poza siecią telefonii przewodowej działają operatorzy telefonii komórkowej.

System zaopatrzenia w energię elektryczną jest w stanie dobrym. Aczkolwiek planowane są przedsięwzięcia dotyczące modernizacji linii napowietrznych poprzez zastępowanie ich liniami kablowymi, konserwacje stacji transformatorowych oraz linii przesyłowych średniego i niskiego napięcia, a także modernizacja oświetlenia przestrzeni publicznej i dróg.

Gmina Gózd nie posiada składowiska odpadów komunalnych na własnym terenie. We wszystkich miejscowościach umieszczone są kontenery. Gospodarka odpadami opiera się na odbiorze odpadów stałych przez firmy: SITA Sp. z o.o. Radom oraz ALMAX Sp. z o.o. z Radomia.

Głównym ciągiem komunikacyjnym jest droga krajowa nr 12, która przebiega przez środek gminy (zachód-wschód). Ponadto przez miejscowość Gózd przebiegają drogi powiatowe łączące Gózd z gminą Jedlnia Letnisko oraz z gminą Tczów. Pozostałe drogi mają charakter lokalny i znajdują się pod Zarządkiem Gminy.

Na terenie gminy Gózd istnieje komunikacja publiczna (MPK, PKS), która swoim zasięgiem obejmuje miejscowość Gózd.

Zgodnie z trendami ogólnokrajowymi, dynamicznie rozwija się transport indywidualny. Pomimo wzrostu liczby samochodów indywidualnych nie wpływa to negatywnie na poziom bezpieczeństwa na drogach gminy, a w szczególności na drodze krajowej nr 12, która to przebiega przez miejscowość Gózd.

5. Sfera gospodarcza

Rolnictwo

Rolnictwo dominujące w Goździe charakteryzuje się wysoką jakością rolniczej przestrzeni produkcyjnej, korzystną strukturą własnościową, znacznymi zasobami majątku produkcyjnego oraz długoletnimi tradycjami intensywnej produkcji rolniczej. Są to solidne podstawy rozwoju rolnictwa w gminie.